

3. Anden behandling af budget 2025 og overslagsårene 2026-2028 for Ballerup Kommune

Og så er vi nået til dagens store punkt – og årsagen til at vi holder ekstraordinært møde her i dag:

Vi skal nemlig endeligt vedtage budgettet for 2025 og for overslagsårene 2026-2028.

--

Ballerup Kommune har en sund og robust økonomi.

Det giver os mulighed for at realisere visionerne for Ballerup Kommune, som vi har formuleret dem i Vision 2029.

Med budget 2025 tænker vi netop langsigtet.

Vi sikrer grundlæggende fundamentet for de kommende års udvikling og vækst i Ballerup Kommune.

Jeg er glad for, at det er lykkedes at indgå en bred budgetaftale.

Det er lykkedes, fordi vi samarbejder, og fordi der er en udbredt enighed om retningen for Ballerup Kommune.

Med denne budgetaftale har vi et stærkt grundlag for vores arbejde.

--

Vi har en god økonomi – og når vi har det, så er det fordi blandet, fordi vi har fået flere indtægter som følge af den byudvikling vi gennemfører i disse år.

Det var faktisk tilbage i 2016 og 2017, vi kunne se, at vi i årene fremover ville få en såkaldt ubalance i den demografiske sammensætning af befolkningen.

Det skyldes det lykkelige, at vi bliver flere og flere seniorer og ældre i kommunen, fordi mange er flyttet hertil som unge i 60'erne

.... og er blevet boende, men altså nu er de blevet ældre ... med de risici, der er for stigende behov hjælp til pleje, sundhed og lignende.

Blandt andet derfor besluttede vi byudvikling, så vi kunne få flere borgere til, der kunne bidrage til kassen, der betaler for vores velfærd.

Og nu kan vi se, at vores skatteindtægter faktisk stiger, sådan at vi har råd til mere velfærd og til investeringer.

--

En anden årsag til at vores økonomi er god er, at vi i gennem flere år har klaret os godt på beskæftigelsesområdet.

Det er rigtigt vigtigt for kommunalbestyrelsen at hjælpe vores borgere i job.

Det er nemlig godt for den enkelte borger og dennes familie, at man selv tjener sine penge og deltager i fællesskabet på arbejdspladsen.

For kommunekassen betyder det også, at i stedet for at skulle betale dagpenge eller kontanthjælp til borgeren, så modtager vi nu skatteindtægt fra borgerens arbejde.

Og her er den gode nyhed, at vi fastholder vores position, som den kommune der er næstbedst af landets 98 kommuner til at hjælpe vores borgere i job ifølge Beskæftigelseministerets tal, der kom i sidste uge. Det er godt!

--

En tredje årsag er, at vi har prioriteret at have erhvervsliv i vores kommune.

Vi har de sidste 5 år øget antallet af arbejdspladser i kommunen med 1.500 om året, så vi nu oppe over 53.000 arbejdspladser.

Erhvervslivet er motoren i vores samfund – og som kommune får vi også en lille andel af overskuddet fra vores virksomheder, når det går dem godt.

Halvdelen af pengene skal vi så udligne til resten af landets kommuner, men vi får alligevel lidt ud af det.

--

Alt sammen betyder det, at vi har fået flere penge i kasse, så vi har råd til at øge vores udgifter til den nære velfærd for borgerne, og investere i klima, natur og i idræts- og foreningsfaciliteter.... og meget mere.

--

En kommunal økonomi er ikke det samme som en privat økonomi eller en virksomhedsøkonomi.

Som kommuner er vi underlagt en serviceramme og en anlægsramme fra staten, for hvor mange penge kommunerne må bruge samlet – og bruger vi mere, ja så er der straf med reduktion i bloktilskuddet.

Kommunernes samlede service- og anlægsramme bliver fordelt mellem de enkelte kommuner, og så må man kun bruge det man får tildelt.

Men så er det sådan, at nogle kommuner ikke har råd til at bruge de penge de må.

Det kan der være forskellige årsager til, men altså nogle kommuner har simpelthen ikke penge nok i kassen til at bruge de penge de må, for så ville de komme under administration.

--

Og så er det sådan, at så kan andre kommuner, der gerne vil have mere service- eller anlægsramme – OG som har råd til det – så kan andre kommuner tilbyde at tage mere ramme.

Kommunerne under et har nemlig en interesse i, at rammerne bliver brugt, for ellers risikerer vi, at Staten vil sige:

”I bruger jo ikke engang de penge I får... derfor får I mindre bloktilskud næste år.”

I år har vi her i Ballerup Kommune været i den situation, at vi kunne byde ind og ønske mere serviceramme – netop fordi vi har en god økonomi.

Derfor har vi i år kunnet indgå en budgetaftale, hvor vi øger vores serviceudgifter med store ekstra tilførsler på en række områder.

--

Vi har igennem mange år været gennem besparelser, og det her er i mine øjne nok den bedste budgetaftale siden kommunalreformen.

I budget 2025 investerer vi på børneområdet og vi imødegår de strukturelle udfordringer på ældreområdet.

Der er tale om et løft i velfærden, som vil kunne mærkes hos både store og små.

Det er også et grønt budget:

Vi renoverer energirigtigt, vi passer på vores natur og vi finder klimavenlige løsninger, hvor det er muligt.

Og så er det et budget, hvor vores frivillige foreninger, kulturinstitutioner og idrætsorganisationer får et mærkbart løft. Fordi vi ér og vil være en by for fællesskaberne.

[Planche: Økonomisk Strategi]

I budgettet holder vi os inden for de nye rammer for service og anlæg, som vi har fået udmeldt af KL.

Vores serviceramme er fastsat til 3.577 mio. kr. og anlægsrammen er fastsat til 223 mio. kr.

[Planche: Resultatoversigt]

Samlet set består kommunens budget i 2025 af driftsudgifter for 4.790 mio. kr.

Og så er der indtægter fra skatter, tilskud og udligning for 4.890 mio. kr.

Vi har et overskud på de løbende poster før anlægsinvesteringerne på 92 mio. kr. i 2025.

Anlægsvirksomheden udgør som sagt i alt 223 mio. kr., så sammen med balanceforskydninger indeholder budgetforslaget for 2025 et samlet likviditetstræk på ca. 218 mio. kr. i 2025.

Vi har en høj likviditet, og det er helt efter hensigten, at vi trækker penge op af kassen.

Der er behov for massive investeringer for både at have de rigtige bygninger, og for at kunne omstille til en grønnere og mere klimavenlig fremtid.

Og fordi vi insisterer på, at velfærden er vigtig.

--

Vi er en udviklingskommune. Og det er godt.

Det skaber grundlaget for en fortsat sund og solid økonomi.

Som kommune er vores indtægter afhængige af borgernes og virksomhedernes skattebetalinger.

Og med flere borgere forventer vi som nævnt også øgede indtægter.

Det er også derfor, at vi i budget 2025 vælger at selvbudgettere indkomstskatterne.

Ved at gøre det, så forventer vi ekstra indtægter.

Det præcise beløb er usikkert, da det også afhænger af andre kommuners valg.

Men ligesom det ser ud til, at vi får meget ud af at have gjort det i 2024, så er det også forventningen,

at det er en god beslutning i 2025, der vil give et tocifret millionbeløb i ekstra indtægter, når det gøres endelig op tre år efter budgetåret.

--

Det er afgørende, at vi udnytter vores service- og anlægsramme fuldt ud.

Dermed sikrer vi, at vi kan fastholde et højt serviceniveau – både for alle de, der bor i Ballerup Kommune i dag, men også til de mange mennesker, som vi forventer vil flytte til kommunen i de kommende år.

Det kræver en vedvarende stram økonomisk styring.

--

Grundlæggende har vi i budget 2025 et robust overskud på vores drift, vi afdrager på vores gæld og vi bygger nyt.

Det er helt i overensstemmelse med vores nye økonomiske strategi.

--

Budgetaftalen er meget lang med sine 49 sider med forskellig tekst og afsatte beløb om, hvordan vi i kommunalbestyrelsen ønsker at udvikle Ballerup Kommune i forlængelse af Vision 2029.

Og jeg véd, at der er mange, der gerne vil fortælle om forskellige elementer i aftalen, som de er særligt glade for er kommet med...

så jeg vil undlade at remse op her i min forelæggelse, men at blive på den store klinge og på det processuelle.

--

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til alle, der har bidraget til budgetprocessen med forslag, idéer, beregninger og hørings svar mv.:

Borgere, organisationer og medarbejdere har alle budt ind, og samlet har vi fået et rigtig godt resultat.

--

Jeg vil også sige tak til kommunalbestyrelsens medlemmer og partier for en god proces synes jeg.

Vi er jo forskellige partier, så vi er ikke enige om alt, men jeg synes, det er godt, at vi har kunnet lave en aftale, som så mange har kunnet se sig selv i.

Det har været en proces, hvor vi har arbejdet videre og udviklet på de forslag, der har været på bordet fra borgere og fra partierne.

Og sådan synes jeg, at politik skal være...: at man hører om noget... får en idé

som man bringer videre
så arbejdes der med den...
og pludselig har man et forslag, der er alles.

--

Tak til partierne for godt samarbejde

– og ærgerligt at Kate Svarre valgte at stå udenfor budgetaftalen,

men samtidig tak til Kate Svarre for de inputs og ideer du også er kommet med under processen, og som vi andre har gjort til vores.

--

Jeg vil også godt takke administrationen for det kæmpe arbejde, det ér at gennemføre en sådan budgetproces... med besvarelse af spørgsmål, udregninger, præsentationer og deltagelse i de mange, mange møder en sådan budgetproces indeholder.

Tak for det.

--

I aften kan vi glæde os over, at budgettet for 2025 er i hus.

Og i morgen starter så det lange seje træk med at omsætte initiativerne til størst mulig gavn for borgere og virksomheder i kommunen.

Initiativerne skal ud og leve i samarbejde med administrationen på rådhuset, med kommunens skoler, daginstitutioner og mange andre af kommunens institutioner.

...Og i samarbejde med byens frivillige, med kulturlivet og med de forskellige interessegrupper.

Vi skal gøre os umage med alle initiativerne, for borgerne fortjener størst mulig værdi for alle de midler, vi investerer i vores fælles velfærd.

Det er jo først, når borgerne mærker de nye initiativer, at vi rigtig lykkes. Det skal vi ikke glemme.

Men altså tak for en god proces.

Jeg ser frem til det videre arbejde med gennemføre budgettet.

Og så tillykke til os alle og til borgerne i vores kommune med det bedste budget i mange, mange år.

Jeg skal på forligsparternes vegne indstille

- at budget 2025 samt vejledende budgetoverslag for årene 2026-2028, som de fremgår af sagen, godkendes,
- at der gives anlægsbevillinger til de i investeringsoversigten stjernemarkerede projekter, og
- at administrationen bemyndiges til at foretage de nødvendige ændringer og justeringer, så aftalen kan implementeres hurtigst muligt, eksempelvis på bevillingsrammer.